

Prof. emer. dr. sc. IVAN TOMIČIĆ, dipl. ing. građ. (1929. – 2013.)

Nedavno nas je zauvijek napustio tihi, smireni, marljivi i pouzdani profesor emeritus dr. sc. Ivan Tomičić koji je svojim upornim i samozatajnim nastavnim radom na diplomskim i poslijediplomskim studijima zadužio bivše, sadašnje i buduće generacije građevinskih stručnjaka u Hrvatskoj, ali i u cijelom regiji. Uvaženi je prof. Tomičić ostavio neizbrisiv trag svoga bogatoga znanstvenoga i stručnoga rada u području betonskih konstrukcija na Građevinskom fakultetu u Zagrebu, ali i na drugim fakultetima Sveučilišta u Zagrebu te ostalim građevinskim fakultetima i sveučilištima širom Hrvatske. Njegove su knjige iz betonskih konstrukcija nezaobilazna literatura svakoga projektnog biroa i u zemlji i u zemljama okruženja. Uostalom u vrlo su kratkom razdoblju doživjele ponovljena izdanja što zaista nije čest slučaj kada se radi o tehničkim znanstvenostručnim udžbenicima i priručnicima.

Prof. Ivan Tomičić rođen je 5. srpnja 1929. u Andrijevcima, a gimnaziju je pohađao u Slavanskom Brodu i Novoj Gradiški gdje je maturirao 1948. Na Tehničkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, na Građevinskom odjelu konstruktorskog smjera diplomirao je 1954. godine. Na matičnom je Građevinskom fakultetu magistrirao 1967. s radom *Proračun kratke kontinuirane ljuske s košarastom krivinom*. Na istom je fakultetu doktorirao 1976. s disertacijom *Veličina i raspored ležišnog pritiska kod dugačkih ležaja tankostijenog kontinuiranog nosača*.

U razdoblju od 1955. do 1959. radio je u *Inženjerskom projektom zavodu* u Zagrebu, a od 1959. do 1961. u projektom birou *Projekt* u Zagrebu kao inženjer projektant. Na Arhitektonsko-građevinsko-geodetski fakultet u Zagrebu prešao je 1961. kada je izabran za asistenta na predmetu Betonske

konstrukcije. Potom je 1976. na Građevinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu izabran za docenta na istom predmetu, a zatim 1981. za izvanrednog profesora, 1987. za redovitog profesora, a za redovitog profesora u trajno zvanje 1991. godine. Umirovljen je 30. rujna 1999. nakon punih 45 godina radnog staža.

Na sjednici Fakultetskog vijeća Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu održanoj 11. veljače 2004. predložen je za počasno zvanje profesora emeritusa, a odluka o dodjeli toga počasnog zvanja i titule donesena je 8. lipnja 2004. na 12. sjednici Senata Sveučilišta u Zagrebu.

Prof. emer. dr. sc. Ivan Tomičić bio je član brojnih stručnih udruga i organizacija, poput Hrvatskog saveza građevinskih inženjera, Hrvatskog društva za mehaniku, Hrvatskog društva građevinskih konstruktora i Društva sveučilišnih nastavnika i drugih znanstvenika te svojedobno i brojnih svjetskih asocijacija, poput Comité Euro-International du Béton (CEB) i Fédération Internationale de la Précontrainte (FIP) – Croatian Member Group te American Concrete Institute (ACI) od 1985. i od 1987. Comité Euro-International du Béton (CEB) – Task Group VII/3, Permanent Commission. Sveučilišnom se nastavom bavio od izbora za asistenta 1961., a nakon izbora za docenta, predavač je na pred-

metima Betonske konstrukcije I i II na Građevinskom fakultetu u Zagrebu, a od 1985. i u Osijeku. U razdoblju od 1987. do 1995. predavao je na smjeru Organizacije građenja na građevinskim fakultetima u Zagrebu i Osijeku predmet Tehnologija betona. Predmet Armiranobetonske konstrukcije predavao je na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu od 1982. do 1985., a na Geodetskom fakultetu Betonske konstrukcije I i II u akademskoj godini 1983.-1984. Na poslijediplomskom studiju Građevinskog fakulteta u Zagrebu predavao je dva kolegija koja su poslije sjedinjena u predmet Odabrana poglavlja armiranobetonskih konstrukcija. Za sve te predmete prof. Tomičić izradio je nastavne programe, a potom u brojnim reformama studija osuvremenjivao i dopunjavao najnovijim dostignućima. Valja posebno istaknuti da je od 1980. do 1984. bio tajnik Odbora za diplomske ispite, a od 1991. pa sve do umirovljenja predsjednik tog Odbora. U razdoblju od 1985. do 1989. bio je prodekan za nastavu ondašnjeg Fakulteta građevinskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Znanstvenim se radom Ivan Tomičić kontinuirano bavi od 1967., a u registar znanstvenih djelatnika upisan je 1977. kao znanstveni suradnik, a od 1986. kao znanstveni savjetnik. Glavna su mu područja znanstvene aktivnosti bila suvremene metode proračuna, dimenzioniranja i konstruiranja nosivih armiranobetonskih i prednapetih konstrukcija, zatim nosivost, uporabivost i trajnost duktilnih armiranobetonskih i prednapetih konstrukcija, ali i obnova i pojačanje armiranobetonskih zgrada i mostova primjenom novih gradiva, poput betona visokih svojstava, ferocementa i betona armiranoga čeličnim vlaknima. Nije zanemarivao ni teorijska i eksperimentalna istraživanja pro-

jektiranja seizmički otpornih, trajnih i uporabivih konstrukcija zgrada i mostova. I nakon umirovljenja 1999. vrlo je aktivno surađivao na znanstvenoj temi *Uporaba nemetalnih materijala u betonskim konstrukcijama*. Uporno je i temeljito proučavao literaturu i pisao članke iz tog područja.

Od 1955. prof. Ivan Tomičić uspoređo se s drugim djelatnosti bavio i stručnim radom. Izradio je velik broj konstruktorskih projekata za zgrade, mostove i industrijske građevine izvedene u zemlji i inozemstvu, poput građevina u sastavu tvornica cementa u Sudanu i Etiopiji te one postrojenja za preradu i transport nafte u bivšem SSSR-u. Jedan od najsloženijih njegovih konstruktorskih projekata bila je sanacija, rekonstrukcija i pojačanje protiv seizmičkih djelovanja Stare gradske vijećnice u Zagrebu. Izradio je brojne ekspertize i revizije projekata, a jedna od njih je za *Importanne Galleriju* na Iblerovu trgu u Zagrebu.

Profesor Tomičić bio je voditelj na tri znanstveno-istraživačka projekta koji su uspješno okončani, a rezultati su objavljeni na međunarodnim i domaćim skupovima te u časopisima i u sveučilišnim udžbenicima. U sklopu znanstvenog projekta *Eksperimentalno istraživanje plastičnih zglobova armiranobetonskih stupova* bila su obuhvaćena opsežna eksperimentalna istraživanja na kojima su dobiveni dragocjeni podaci, a rezultat su tog projekta doktorat jednoga stranog državljanina i dva magisterija, a ispitivanja i rezultati istraživanja opširnije su prikazani u časopisima i na znanstveno-stručnim skupovima. Bio je uključen i u znanstveno-istraživačke projekte u kojima su se istraživala granična stanja uporabivosti (raspucavanje i definiranje) grednih sklopova, primjene betona visokih svojstava te vanjsko i djelomično prednapinjanje. Za dio je svoje znanstvene djelatnosti, osobito za *Analizu nosivosti i duktilnosti armiranobetonskih i prednapetih sustava*, profesor Ivan Tomičić 1991. za znanstveni doprinos nagrađen državnim nagradom *Nikola Tesla*. Objavio je više od 140 radova u raznim časopisima i

zbornicima u zemlji i u inozemstvu, od toga je bilo više od 80 radova koji su znanstveno kategorizirani. Bio je jedan od najplodnijih i najuspješnijih autora znanstveno-stručnih članaka u časopisu *Građevinar* gdje je objavio čak 43 rada, od kojih tri nakon što je otišao u mirovinu, a posebnost je u tome što je samo u dva rada bio koautor. Ako znamo da je naš časopis u svojim 65 godina postojanja u prosjeku objavljivao po četiri znanstveno-stručna članka po jednom broju, ispada da bi gotovo jedna cijela godina pripadala marljivom profesoru Tomičiću.

Valja svakako posebno istaknuti da je 1981. tada još mladi profesor Tomičić dobio posebnu diplomu časopisa *Naše građevinarstvo* za najbolji objavljeni rad u toj godini. Isto tako treba reći da je pomno i savjesno recenzirao šest sveučilišnih udžbenika, ali i brojne znanstveno-stručne članke od kojih pet i za Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti (HAZU).

Prof. Ivan Tomičić autor je tri opsežne i vrijedne knjige od kojih su *Betonske konstrukcije* i *Priručnik za proračun armiranobetonskih konstrukcija* doživjele treća izmijenjena i dopunjena izdanja, a treća *Betonske konstrukcije* – odabrana poglavlja drugo izmijenjeno izdanje. Njegove su knjige udžbenici na dodiplomskim i poslijediplomskim studijima i vrlo su cijenjene i tražene među studentima, mladim znanstvenicima i inženjerima u praksi. Rabe se na svim građevinskim i srodnim fakultetima u Hrvatskoj, ali i na fakultetima u Skoplju, Sarajevu i Mostaru.

Također su knjige profesora Tomičića nezaobilazna pomagala inženjerima-konstruktorima u rješavanju projektantskih zadataka i gotovo su obvezna literatura svakoga konstrukcijskog biroa. Udžbenik *Betonske konstrukcije* kapitalno je djelo koje je studentima i mladim stručnjacima omogućilo da budu upoznati sa suvremenim europskim građevinskim dostignućima. Činjenica je da su njegove opsežne i dobro opremljene knjige u relativno kratkom roku doživjele čak tri izdanja, ali i brojne druge pohvale i priznanja, svje-

doče o tome koliko je prof. dr. sc. Ivan Tomičić bio cijenjen i kolika je vrijednost i značaj znanstvenog rada toga neumornog istraživača. Svojim je doprinosom nesumnjivo pridonio prosperitetu i ugledu Zagrebačkog sveučilišta, ali i cijele naše zemlje.

Osim što je bio autor cijenjenih knjiga i udžbenika, bio je i koautor šest drugih knjiga i priručnika od kojih su dvije bile u izdanju HAZU. Međutim njegov se golem doprinos ne očituje samo u udžbenicima i priručnicima već i u brojnim znanstveno-stručnim radovima. Svi se posebno odlikuju razumljivim, sustavnim i jezgrovitim stilom.

Prvi je u nastavu i praksu u Hrvatskoj preko svojih udžbenika i znanstveno-stručnih članaka te učešćem u izradi norma uveo suvremene metode proračuna i konstruiranja armiranobetonskih i prednapetih konstrukcija. Profesor Tomičić bio je tajnik i predavač vrlo posjećenih i cijenjenih tečajeva koje od 1987. redovito organizira Društvo građevinskih inženjera Zagreba za diplomirane inženjere građevinarstva. Osim toga na poziv je mnogih udruga održavao i posebna predavanja u Ljubljani, Skoplju i Sarajevu te Zagrebu, Splitu, Rijeci, Osijeku i Varaždinu.

Profesor emer. dr. sc. Ivan Tomičić i nakon umirovljenja gotovo je svakodnevno dolazio na Građevinski fakultet u Zagrebu te proučavao literaturu i pripremao i pisao znanstveno-stručne članke, ali i prenosio znanja i iskustva na mlađe kolege i suradnike koji su mu na tome neizmjerljivo zahvalni.

Bio je samozatajan i iznimno marljiv čovjek, a posebno ga je krasila skromnost i nenametljivost. Iako je naizgled uvijek bio vrlo ozbiljan i gotovo namršten, znao se ipak opustiti i tada je bio svima vrlo zabavan jer je zanimljivo prepričavao sjećanja i zbivanja o nekim neobičnim slučajevima iz svoje iznimno bogate znanstvene, nastavničke i stručne prakse.

Sasvim je sigurno da će neizmjerljivo nedostajati svim svojim kolegama i suradnicima, ali i brojnim generacijama stručnjaka koje je odgojio tijekom svoga bogatoga znanstveno-nastavnog rada.

Prof. dr. sc. Z. Sorić